

Existeixen moltes guitarres Garcia, sobretot en mans particulars, algunes encara en actiu. Una guitarra Garcia de l'any 1901 es troba a l'exposició que tenen a la tenda de Manuel Ramírez de Madrid. Dues guitarres Garcia, una del 1901 i l'altra del 1920, estan exposades al Saló Internacional de la Guitarra de Santa Monica, a Califòrnia. Una altra Garcia del 1904 està exposada al Museu d'Instrumentals Musicals de Santa Cruz, també a l'estat de Califòrnia.

El seu deixeble més apreciat, Francisco Simplicio, va continuar amb el taller del passeig Sant Joan núm. 110. El 1929 exhibí algunes de les seves guitarres a l'Exposició Internacional de Barcelona i guanyà una medalla d'or. Desgraciadament la continuïtat de la família Simplicio va durar poc, ja que el seu fill Miguel va morir set anys més tard que el seu pare. Com a dada curiosa, Emili Pujol va demanar a Miguel Simplicio, amb el permís del director del museu de Jacquemart-André a París, una reproducció d'una viola de mà similar a la que ell va observar al mateix museu i que estaria condicionat a realitzar un concert al museu. Avui dia es troba al Museu de la Música de Barcelona.

Com succeeix amb les guitarres d'Enrique Garcia, els seus instruments encara no estan a disposició de la seva jubilació a les vitrines de qualsevol museu. Ignacio Fleta va ser un dels més prestigiosos constructors del segle xx. Ignacio va morir al 1977, però la seva descendència donà fruit en els seus dos fills: Francisco i Gabriel. Els germans Fleta es van fer càrrec del taller del seu pare, i continuen fent els mateixos instruments d'alta qualitat. Les guitarres d'Ignacio Fleta també es troben en mans dels professionals, signe de bona salut.

L'estat i la situació actual de la professió de guitarrer no es fa de valorar. La dedicació en alguns casos no és plena i els privilegiats són els reconeguts per la seva trajectòria o per la de la seva herència familiar. ■

«Volem un barri digne»

Estudi i Documentació del procés de reivindicació veïnal al barri del Fort Pienc. Usos i convivència en l'Espai Públic

ipecc

Nilde Muraro Giraud i Bernat Fabregas Oliveras

Aquest article permet comprendre els fonaments del conflicte existent entre els veïns del barri del Fort Pienc de Barcelona (districte de l'Eixample) i els venedors il·legals que s'ubiquen al voltant del mercat dels Encants (plaça de les Glòries Catalanes) per aprofitar el flux de vianants. Durant la tardor del 2009 els veïns i comerciants del barri, a través de l'Associació de Veïns del Fort Pienc, van iniciar una campanya de denúncia mitjançant manifestacions i el revestiment de les balconades amb el lema «Volem un barri digne». La recerca aquí presentada pretén ser una eina d'anàlisi crítica per reflexionar sobre la convivència i els usos de l'espai públic situats en el punt de mira, des de l'aprovació al 2006 de l'Ordenança Municipal, per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

Transformacions urbanes

Les reformes urbanes promogudes per l'arribada dels Jocs Olímpics del 1992 van modificar substancialment la morfologia del barri. A la plaça de les Glòries Catalanes conflueixen els tres eixos més importants de la ciutat: l'avinguda Diagonal, la Gran Via de les Corts Catalanes i l'avinguda Meridiana. El tambor elevat que caracteritza la plaça va ser construït amb

l'arribada de les Olimpíades i va partir el barri amb la creació dels jardinetes de l'interior del tambor i del bosquet dels Encants; al mateix temps, aparegueren zones de conflicte. És evident que la plaça de les Glòries Catalanes és un punt d'encreuament viari de primer ordre que, per la seva naturalesa impersonal, sovint ha rebut activitats marginals com poden ser la prostitució o els venedors il·legals objecte d'aquest estudi. L'any 2003, l'Ajuntament de Barcelona va presentar el projecte de reforma de la plaça centrat en tres elements: l'enderrocament del nus viari, el soterrament del trànsit d'entrada i de sortida, i la construcció d'un gran parc. Aquest projecte va obligar el trasllat del mercat dels Encants a l'illa de Meridiana-Casp-Castillejos. El nou edifici, en construcció, generà pors i esperances entre els venedors del mercat i els veïns del barri. De fet, el malestar dels veïns va semblar néixer a partir del 1992 i diposità les esperances de resolució del conflicte en els últims plans de transformació urbana.

■ Projecte de reforma de la Plaça de les Glòries Catalanes www.glories.cat

■ Els veïns en lluita (28/03/2010). NILDE MURARO GIRAUD

El mercat il·legal

L'objectiu de l'Ordenança és el de preservar l'espai públic com a lloc de convivència i civisme, on totes les persones hi puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i d'esbarjo, amb ple respecte a la dignitat, als drets dels altres i a la pluralitat d'expressions i de modes de vida diversos existents a la ciutat.

«Arriben tres cotxes, una furgoneta, i unes sis o set motos. Sembla una situació de guerra. La Guàrdia Urbana utilitza una estratègia militar per caçar els venedors ambulants del *mercadillo*. Els fan una emboscada, deixant-los tan sols una opció per escapar amb els seus trastos. [...] Corredisses, crits, empentes, en qüestió de minuts, tots els venedors estan anant cap a la Meridiana corrent, carregant els seus carros, acabant d'empaquetar a les motxilles el que han pogut rescatar. Un cop desmuntat el *mercadillo*, fa acte de presència el camió d'escombraries, un altre element clau en el desmuntatge, custodiat pels agents de la Guàrdia Urbana. Al final, aquests retenen unes cinc o sis persones, mentre els escombriaires retiren la mercaderia

que els venedors han hagut de deixar al terra durant la fugida».

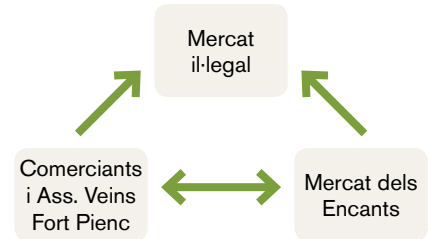
DIARI DE CAMP, DISSABTE, 16 DE SETEMBRE DE 2010.

Es pot definir el «mercat negre» com un conjunt de venedors ambulants, sense llicència municipal ni de cap altre tipus, que posa a disposició dels vianants articles de segona mà, de rastre, etc., que han anat trobant per les escombraries i altres llocs, a preus irrisoris. La característica principal d'aquest mercat és la rapidesa del muntatge i del desmuntatge, en funció de la presència de la Guàrdia Urbana. La seva localització és itinerant, tot i que sempre se situa al voltant del mercat dels Encants, aprofitant el seu flux de vianants i clients.

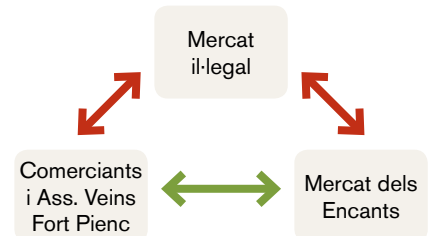
Per entendre la naturalesa del conflicte s'ha analitzat el paper que els veïns del barri i els venedors del mercat dels Encants tenen a l'hora de definir el «mercat il·legal». En aquest sentit s'entén el mercat il·legal com a objecte de significació, mentre els agents implicats en aquesta definició es consideren generadors de discursos de veritat (Foucault, 1998). Es vol posar èmfasi en què la

TAULA 1

Mercat il·legal com a objecte de significació

Mercat il·legal com a subjecte actiu i focus de resistència

capacitat de generar discursos de veritat és un element de l'exercici de poder. De totes maneres, en tot l'entramat de les relacions que caracteritzen el conflicte, existeixen punts de resistència. Les estratègies de supervivència, de transformació i d'adaptació que té el mercat il·legal davant les adversitats dels discursos dels veïns i «encantaires» i les actuacions policials, el defineixen clarament com un focus de resistència i no com un objecte passiu.

Els veïns

El mercat il·legal està constituït majoritàriament per homes magrebins. El fet que els venedors il·legals siguin immigrants agreuja la problemàtica. Els veïns i comerciants del barri elaboren un discurs basat en la lògica de «ciutadanitzar» el «bon salvatge» (Goldberg, 2003). És a dir, l'immigrant és incorporat al sistema com a força de treball i la seva integració es fa sota l'hegemonia del model. Atxotegui (2000) opina que «[...] tenim tendència a una visió exòtica i perjudicada del món dels immigrants, prejudicis que serveixen com a coartada social a l'explotació del que és considerat inferior». És per

■ El mercat il·legal muntat (16/10/2010). NILDE MURARO GIRAUD

això que es vol emfasitzar que la càrrega de prejudicis davant de «l'altre», diferent i desconegut, té un pes molt important en la conceptualització del fenomen de la venda il·legal per part dels veïns del barri. El discurs dels comerciants i dels veïns del barri pretén educar sota uns hàbits i un mode de vida «normalitzat», alhora que volen reafirmar la seva posició privilegiada com a ciutadans de ple dret.

«Hay que ir tajando. Les enseñan de que esto no es Marruecos, que esto es una cultura muy diferente. [...] Son como las ratas. Es vulgar la expresión, pero son como ratas».

VEÏNA I COMERCIANT DEL BARRI.

Per una banda, els comerciants del barri tenen el desig que els venedors il·legals es legalitzin amb altres feines i paguin els impostos corresponents, com una de les vies per solucionar el conflicte. Però, per altra banda, els comerciants senten com una amenaça els comerços regentats per immigrants. És interessant l'equiparació que fa Aramburu (2002) entre els petits comerços de base familiar de la ciutat i els nous comerços regentats per immigrants: *«El mantenimiento de un colmado necesita del trabajo*

familiar o la colaboración de personas de estrecha confianza que normalmente trabajan sin contrato laboral y con pagas más bajas y jornadas más largas que las habituales en el mercado de trabajo local. Pero hasta cierto punto esto también ocurre con el pequeño comercio autóctono de base familiar».

Per tant, es veu com la incorporació dels immigrants al sistema com a força de treball no és suficient per convertir-se en un subjecte de dret en els discursos de llurs veïns. El que se'n dedueix és que les formes d'integració econòmica independents, com poden ser els comerços regentats per immigrants o els venedors del mercat il·legal, són una estratègia contra la discriminació dels immigrants en el mercat de treball.

El mercat dels Encants

El mercat dels Encants forma part de la Federació de Mercats Municipals de Barcelona i té una activitat econòmica formal. Històricament ha estat objecte de prejudicis en l'imaginari col·lectiu dels ciutadans de Barcelona, alimentat també pels mitjans de comunicació, a causa de la naturalesa d'ocasió dels productes que s'hi venen (no tots). És per aquesta raó que la seva

posició en l'entramat de relacions que es donen a la definició del conflicte és intermèdia. L'opinió dels «encantaires» respecte l'existència dels venedors il·legals és més moderada que la dels veïns. Tenen una voluntat explícita de desvincular l'activitat que té lloc als extramurs amb la pròpia. Dos elements entren en joc en aquesta proposició; per un costat, els venedors il·legals «donen mala imatge» al mercat alimentant els vells imaginis col·lectius, i per l'altre, l'element tributari és motiu de recels. De totes maneres tenen més consciència de la realitat socioeconòmica dels venedors il·legals i del perill que poden tenir els discursos xenòfobs, ja que a nivell d'exemple, dins del recinte hi ha una convivència intercultural important entre espanyols, gitanos, magrebins i sud-americans. Ells denuncien la responsabilitat que té l'Administració en l'abordament del conflicte.

Els venedors il·legals

La pressió econòmica promou la creació de nous espais de subsistència. El mercat il·legal, entès com un nou espai de subsistència intensificat a partir de la crisi financera actual, és catalogat com una activitat d'economia informal constituïda principalment per les persones amb menys nivells d'ocupabilitat, com poden ser els immigrants. L'Ordenança Municipal de Convivència i Usos de l'Espai Públic prohibeix la venda ambulants no regularitzada, entre altres causes, per la competència deslleial que pot exercir als comerços de l'entorn. El que s'ha vist és que el mercat negre no suposa una competència deslleial per als comerciants del barri, ja que aquests es caracteritzen per tenir una clientela majoritàriament fidelitzada. Més aviat, el que és conclou és que el conflicte està impregnat de factors econòmics, polítics, socials i de caire cultural, alhora que permet veure que els usos de l'espai públic no s'han de concebre en termes de propietat, sinó que s'han de pensar en termes de solidaritat. ■

BIBLIOGRAFIA

Alberch, R. *Els Barris de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1997-2000.

Auge, M. *Los no-lugares*. Barcelona. Gedisa, 1998.

Delgado, M. *La ciudad mentirosa: fraude y miseria del «modelo Barcelona»*. Madrid: Ed. Madrid, Los libros de la Catarata, cop. 2007.

Essex, S.; Chalkley, B. *Las transformaciones urbanas a raíz de la celebración de los Juegos Olímpicos*. Barcelona: Centre d'Estudis Olímpics de la UAB, 2003.

Foucault, M. «Curso del 14 de enero de 1976». A: *Microfísica del poder*. Madrid: La Piqueta, 1992.

«Método». A: *Historia de la sexualidad*. Ciutat de Mèxic: Siglo XXI, 1998.

Goldberg, A. *Ser inmigrante no es una enfermedad. Inmigración, condiciones de vida y de trabajo. El proceso de salud/enfermedad/atención de los migrantes senegaleses en Barcelona*. Tesis Doctoral Trienni 1998-2001, Universitat Rovira i Virgili, 2003.

Molina, J. L.; Días, A. *Vender en la calle*. Barcelona: Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada UAB, 2001.

Oliva, J. *Plaça de les Glòries Catalanes. No a la creació d'un buit urbà*. Barcelona: Amics de la Ciutat, 2009.

Vargas, M. D. «La inmigración africana de venta ambulante: el caso de Alicante». A: Checa, F. *Africanos en la otra orilla. Trabajo, cultura e integración en la España Mediterránea*. Barcelona: Icaria, 1998.

ARTICLES DE REVISTES

Aramburu, M. «Los comercios de inmigrantes extranjeros en Barcelona y la recomposición del "inmigrante" como categoría social». A: *Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*. Vol. VI, núm. 15. Barcelona: Universitat de Barcelona, 15 de febrer de 2002.

PUBLICACIONS

Urbanisme a Barcelona: plans cap al 92. Barcelona: Publicació Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Urbanisme i Obres Públiques. Serveis de Planejament Urbanístic. 1987.

Compromís per Glòries. Barcelona: Grup de treball sobre la modificació urbanística en l'àmbit de la plaça de les Glòries i entorns i sobre la seva transformació global, 2007.

La festa dels Tonis de Manlleu

Entre la devoció i la gresca

Joan Arimany Juventeny

El títol que encapçala aquest escrit és el mateix amb el qual s'inicia l'estudi sobre la història de la festa dels Tonis de Manlleu, elaborat l'any 2010, a partir d'una beca del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana (CPCPTC). Amb aquesta aportació es va poder confeccionar una visió panoràmica sobre què ha representat, per a la població manlleuana, la festa dedicada a sant Antoni Abat que se celebra ininterrompudament des del segle XIX.

En primer lloc, sembla necessari destacar que amb el nom de «Gremi de Tonis» es defineix un nombrós col·lectiu molt dinàmic, que anualment organitza un intens programa d'activitats al voltant de la data del 17 de gener. Igualment és interessant ressenyar que «Toni» és una paraula impresa per primera vegada a la dècada del 1930 i, segons les referències i versions recollides, d'origen exclusivament local. Ha acabat, però, impregnant la resta d'entitats de la mateixa tipologia a Osona.

En segon lloc, cal deixar constància de la importància d'aquesta manifestació festiva per a la ciutat. La manca de documentació, però, no ha permès identificar quins són els veritables orí-

gens festius dels Tonis. Malgrat aquest fet, sí que ha estat possible recollir-ne els trets principals i determinar-ne diferents etapes, tant en el grup organitzador com en la mateixa activitat des del moment en què se'n té constància. Ha estat possible gràcies a la col·laboració de la gent dels Tonis i a la Junta directiva de l'associació, mitjançant diverses entrevistes realitzades, així com l'anàlisi de l'hemeroteca local.

L'estudi planteja quatre grans aspectes: la devoció, com el punt inicial d'aquesta tipologia de manifestacions de caràcter patronímic; l'organització, com a grup humà que s'ha anat transformant amb els temps; la celebració, com a programa d'activitats lúdiques; i la tradició, en referència a la dansa anomenada Ball del Ciri, considerada un dels valors més destacats —potser el que més— de la festa.

Orígens i evolució de la festa

Documentalment, la festa és constataada des de 1893. Aleshores Domènec Torrent i Garriga la va incloure dins el calendari festiu local. En un volum titulat *Manlleu, croquis para su historia*. Aquesta referència és interessant perquè permet afirmar dos aspectes prou importants: el primer és que es tracta d'una de les poques celebracions que sobreviu a Manlleu des d'aleshores; el segon, segons la descripció de l'esmentat autor, és que les principals activi-